

2017-10-19
Dnr M2017/02522/Nm

Miljö- och energidepartementet

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11 930
404 39 Göteborg

Uppdrag om bevarandeåtgärder vad avser fiske i marina skyddade områden

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Havs- och vattenmyndigheten att identifiera ytterligare åtgärder i syfte att nå bevarandemålen i samtliga skyddade marina områden till 2020 med fokus på fiske och utreda bottentrålningens effekter främst inom skyddade områden och inom trålgränsen samt vid behov föreslå åtgärder. Havs- och vattenmyndigheten ska även se över och modernisera regelverket för det kustnära fisket i syfte att värna detta fiske.

Havs- och vattenmyndigheten ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Miljö- och energidepartementet och Näringsdepartementet). Uppdraget ska redovisas senast den 30 maj 2018. Redovisningen av uppdraget ska innehålla en analys av de ekonomiska och administrativa konsekvenserna av förslagen.

Bakgrund

Regeringen rapporterade vid FN:s havskonferens den 5–9 juni 2017 i New York ett frivilligt åtagande om bevarandeåtgärder avseende fiske i marina skyddade områden.

Åtagandet innebär att Sverige avser att införa relevanta och ändamålsenliga bevarandeåtgärder vad avser fiske i syfte att nå bevarandemålen i samtliga skyddade marina områden senast år 2020. Detta är ett led i att nå etappmålet om ett ekologiskt representativt, sammanhängande och välförvalt nätverk av marina skyddade områden till år 2020.

Relevanta och ändamålsenliga bevarandeåtgärder med avseende på fiske bidrar även till att nå Agenda 2030-mål 14, särskilt delmålen 14.2 och 14.5,

och Aichimål 11 om skyddade områden samt till att genomföra EU:s miljölagstiftning. Åtgärderna bidrar till att nå rapporterade bevarandemål för varje enskilt marint skyddat område och funktionaliteten i nätverket av skyddade områden.

Det pågående arbetet med åtgärder i syfte att nå bevarandemålen gällande det fiske som bedöms som skadligt fortskrider enligt den plan som presenterades av Havs- och vattenmyndigheten i rapporteringen av ett regeringsuppdrag hösten 2014 ”Åtgärder för att nå bevarandemålen i marina skyddade områden – fokus fiske”. Sedan 2014 har ytterligare marina skyddade områden inrättats och på uppdrag av regeringen har Havs- och vattenmyndigheten i juni 2016 presenterat en handlingsplan för marint områdesskydd (Handlingsplan för marint områdesskydd–Slutredovisning av regeringsuppdrag, dnr M2016/00164/Nm).

Arbetet med införande av bevarandeåtgärder med avseende på fiske behöver kompletteras med införande av regleringar för andra verksamheter och sektorer för att säkerställa ett fullgott skydd, som även tar hänsyn till kumulativa effekter av storskaliga påverkansfaktorer som t.ex. effekter av klimatförändringar och övergödning.

Ekosystemen i havs- och kustområden behöver vara i balans för att säkerställa de ekosystemtjänster som de maritima näringarna bygger på, detta gäller inte minst det kustnära fisket. Som ett led i att nå miljömässig, social och ekonomisk hållbar utveckling av de maritima näringarna har regeringen tagit fram en maritim strategi (En svensk maritim strategi för människor, jobb och miljö N2015:30) med ”konkurrenskraftiga, innovativa och hållbara maritima näringar som kan bidra till ökad sysselsättning, minskade miljöbelastning och en attraktiv livsmiljö” som mål. I syfte att värna det kustnära fisket bör myndighetens förslag inom ramen för uppdraget vara förenliga med visionen i den maritima strategin samt relevanta mål i livsmedelsstrategin (prop. 2016/17:104).

Det svenska kustnära fisket består av ett flertal olika segment, där bl.a. torsk, räka, havskräfta och siklöja är viktiga målarter. De senaste åren har det genomförts betydande utveckling av nya och förbättrade redskap för det svenska fisket. Såväl passiva som rörliga redskap har under åren fått förbättrad miljöprestanda utan att förlora betydande fångsteffektivitet. Det pågår även arbete med att utveckla alternativa och skonsamma

fångstmetoder i det kustnära fisket. Det är viktigt att fiskets regelverk uppmuntrar till fortsatt utveckling av svenskt fiske som både gynnar sysselsättning och minskar miljöbelastningen. Möjligheter att minska den administrativa bördan för fiskeriföretagen behöver analyseras mot bakgrund av befintliga och eventuella nya regleringar för att kunna främja näringen så att visionen i den maritima strategin och relevanta mål i livsmedelsstrategin kan uppnås.

Närmare om uppdraget

Uppdraget innebär att Havs-och vattenmyndigheten ska identifiera och se till att åtgärder vidtas i syfte att nå bevarandemålen i marina skyddade områden, framförallt vad avser fiske som är skadligt i förhållande till bevarandemålen i dessa områden. Uppdraget omfattar nytillkomna skyddade områden samt i handlingsplanen identifierade kunskapsluckor och brister i nätverkets, representativitet, ekologiska sammanhang och funktionalitet även i tidigare beslutade områden. I uppdraget ingår att ta fram en tidsplan för det fortsatta arbetet.

I uppdraget ingår vidare att göra en utvärdering och sammanställning av kunskapsläget kring biotisk och abiotisk miljöpåverkan av pågående trålning, främst inom skyddade områden och innanför trålgränsen, samt vid behov föreslå åtgärder.

Uppdraget innebär även att myndigheten ska se över och modernisera regelverket för det kustnära fisket i syfte att värna det kustnära svenska fisket genom att bidra till målet i den maritima strategin ”konkurrenskraftiga, innovativa och hållbara maritima näringar som kan bidra till ökad sysselsättning, minskad miljöbelastning och en attraktiv livsmiljö”.

Det ingår slutligen i uppdraget även med beaktande av handlingsplanen för marint områdesskydd identifiera områden som kan utgöra marint skyddade områden som har ett starkt skydd utan lokal mänsklig påverkan. Uppdraget utgör ett första steg i att identifiera sådana områden och ska bland annat fokusera på områden som kan vara lämpliga att undanta från fiske. Detta ska vara områden som på ett representativt sätt täcker de huvudsakliga marina livsmiljöerna. Uppdraget ska fokusera på områden som i dag helt eller delvis är skyddade, men där ett förstärkt skydd kan vara lämpligt men kan även inkludera helt nya områdesskydd. Syftet med dessa områden är bl.a. att stärka det representativa skyddet och utgöra framtida referens i ett i övrigt

påverkat havsområde samt att öka kunskapen om kumulativa effekter av lokal mänsklig påverkan i en föränderlig miljö och i synnerhet med hänsyn på klimatförändringar. I uppdraget ingår att ta fram förslag till process för det fortsatta arbetet med sådana områden.

Inom ramen för uppdraget ingår också att förslag till bevarandeåtgärder tas fram utifrån vetenskapliga underlag och att fiskeregleringar utformas så långt möjligt i samråd med både forskare, fiskerinäringen och miljöorganisationerna. En mängd olika regleringar kan därför komma att bli aktuella för att uppnå bevarandemålen, till exempel att inrätta områden med totalt fiskeförbud eller alternativt begränsningar av, och/eller förbud mot användning av vissa fiskeredskap eller metoder.

Inom ramen för uppdraget bör synpunkter på lämpligt sätt inhämtas från berörda parter inklusive yrkesfiskets organisationer.

Uppdraget ska genomföras i samarbete med länsstyrelserna och Statens Jordbruksverk.

På regeringens vägnar

Karolina Skog

Jorid Hammersland

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM, EU

Finansdepartementet/BA

Näringsdepartementet/FJR, MRT, TIF

Statens Jordbruksverk

samtliga länsstyrelser

